

DE ROTTERDAMSCH
KOORDDANSERSFAMILIE MAGITO,
DOOR DR. E. WIERSUM.

In den veertienden jaargang van het Tijdschrift Noord en Zuid (1891) brengt Dr. F. A. Stoett ons in kennis met verschillende leden van de koorddansers- en goochelaarsfamilie Magito of Mazito, zooals de naam door het volk zal zijn uitgesproken. Eerst stelt hij ons den vluggen Christiaan Masiton, mr. koorddanser, voor, die in het begin der 18de eeuw reeds in Den Haag op het slappe koord sprong, daarna Noël Masito, die sinds 1736 dezen als koorddanser opvolgde en tevens in de goochelkunst vermaard was, om ons ten slotte te brengen naar de tent van Pieter Magito of deftiger, dans la cabane de Pierre Magito, waar in en om 1779 groote ballet-pantomimes als Festin de Pierre, Pygmalion e.a. vertoond werden.

De algemeene bekendheid, waarin zich deze Magito's, de Carré's der 18de eeuw, mochten verheugen, wordt dan geïllustreerd door aanhaling van plaatsen uit 18de eeuwse blijspelen, kermiskluchten en gedichten. De bekende passage uit Langendijks laatste blijspel, den Spiegel der Vaderlandsche kooplieden, mocht daarbij natuurlijk niet ontbreken. De vaders Ernst en Hendrik worden bij hun thuiskomst door de beide zoons met hunne vrouwen, die reeds vernomen hebben, dat hun vaders een grooten prijs in de loterij trokken, met allerlei complimenten ontvangen, hetgeen Ernst met het oog op de maskeradekleeren, die een deel van het gezelschap draagt, de vraag ontlokt: „Wat wil toch al dat woelen? 't Lijkt hier wel kermis; zijn dit kwanten uit de Troep van Magito?”

Ook in de „kermisklugt of gemakelijke zamenspraak tusschen Jan en Krelis”, over de Amsterdamsche kermisvreugd door J. W., worden Magito's troep en zijne kunstverrichtingen uitvoerig beschreven. „Daar was ook Masiton, met alle zijn gezellen. De Juffers fraay gekleet”, zoo geeft boer Krelis zijn kameraad Jan een denkbeeld van de heerlijkheden, die hij op de kermis gezien heeft.

En voor het laatst van de eeuw wordt het gedicht van Bilderdijk „De Waarheid van Aesopus” van 1798 aangehaald:

„Dat 's vast een zoon van Maziton",
Herneemt een grijze paai,
Het heugt me, dat die pas begon,
Dat was uitnemend fraai.

Dan danst m'er zeker op de koord,
Of goochelt uit de tasch,
En brengt een hoen uit bekers voort,
Met hokus-pokus-pas.

In 1904, in jaargang XXVII van Noord en Zuid, vertelt de redacteur, die ook in 1891 reeds als zoodanig fungeerde, blijkbaar zonder iets van Stoett's mededeelingen af te weten, nog eens nagenoeg hetzelfde wat deze dertien jaar vroeger in hetzelfde tijdschrift gezegd had. Alleen introduceert hij Masiton nu ook als Italiaansch operazanger op de Amsterdamsche kermis in 1750 „buyten de Uytregtse poort aan de Bergervaarderskamer" ¹⁾ en ontzegt hij hem of althans leden van zijn troep ten onrechte de verdienste der edele goochelkunst.

Nu ik zelf over de Magito's het een en ander wil mededeelen, bekruipt mij de vrees, dat inmiddels reeds weer iemand anders over deze beroemde kunstenaarsfamilie geschreven heeft, zonder dat dit tot mij is doorgedrongen. Mocht dit inderdaad het geval zijn, dan troost ik mij met de gedachte, dat ik mijn best gedaan heb om de literatuur over het onderwerp bijeen te zamelen en daarbij tevens eenige nieuwe bijzonderheden aan het licht heb kunnen brengen.

De oudste gegevens omtrent Magito en zijn spel verschaft ons een kinderprent met 36 houtsneden, die volgens Dr. G. J. Boekenoogen, den kenner bij uitnemendheid op dit gebied, ongetwijfeld dateeren van omstreeks (1680—1700 ²⁾). Indien dus ook de onderschriften van de prent oud zijn en de naam van Masiton niet voor dien van een ouderen collega in de plaats is gekomen, zoo betoogt Dr. Boekenoogen, dan moet de familie Magito reeds van het einde der 17de eeuw af de Hollandsche kermissen hebben opgeluisterd. De prent heeft tot bovenschrift:

1) Overgenomen uit Amsterdamsche Bijzonderheden van De Roever.

2) Noord en Zuid, 1905, blz. 140. De prent bestaat uit 36 blokjes, waarvan de nummers 1, 9 en 10 hierbij gereproduceerd zijn.

Masito met al zijn Gekken
Kunnen Uw tot vreugd verstreken.

Alle leden der troep stellen zich aan ons voor. Eerst natuurlijk „Masiton de Baas van 't Spel, Met zijn Juffer Izabel”. En dan volgen allerlei kermisfiguren: hansworsten en koordedansers, oosterlingen en wondermensen. De koorddansers introduceeren zich als volgt:

Ik ben — zoo stoft het mannetje — de eerste op de koord,

En daarop het vrouwtje — Wagt mijn vriend, ik volg je voort.

Het is heel goed mogelijk, dat Dr. Boekenoogen gelijk heeft, en de Masito's reeds in de 17de eeuw als kunstmakers op de kermissen beroemd waren, hoewel de door hemzelt geopperde mogelijkheid, dat de kinderprent oorspronkelijk den troep van een anderen collega voorstelde, lang niet buitengesloten is. Maar hoe dit zij, in Rotterdam worden de Magito's pas aangetroffen in het begin van de 18de eeuw. Het vroegst komt voor Jan Magito, die in 1710 in de katholieke kerk aan den Steiger een kind laat doopen. Hij is getrouwd met den niet-katholieke Huybertje Ariens, later wat deftiger Huberta van Hasselt genoemd. Hun werden tusschen 1710 en 1734 te Rotterdam onderscheiden kinderen geboren. Jan of Joannes is de zoon van een Alexis of Alexius Magito, die in 1711 als peetvader bij den doop van zijn kleinzoon Alexis fungeert en als stamvader van het Rotterdamsche geslacht te beschouwen is, doch van wien wij verder niets afweten. Een andere verwante, Maria Theresia Magito, waarschijnlijk een zuster van den doopvader, komt als getuige voor bij den doop van Henricus, in Juni 1732, terwijl de overige doopgetuigen grootendeels artiesten zijn, als de stadsschermmeester Casper Blondel, de stadsmuziek- en zangmeester Philip du Pree en naar den naam te oordeelen, ook Juliana de Waeske en Maria Anna de Rosier.

De laatst ten doop gehouden kinderen waren tweelingen, die 17 Sept. 1734 de namen Petrus en Paulus ontvingen.

Joannes Alexis Magito bevond zich dus reeds in 1710 te Rotterdam. Van waar hij gekomen is weet men niet. In 1727 woonde hij op de Hoogstraat en in 1732 (bij den dood van een kind 23 Nov.) op 't Visschersdijk in De Viool. Deze huisnaam was in overeenstemming met zijn beroep van muziekmeester. Als zoodanig treffen wij hem aan in 1721; hij vraagt dan van het Rotter-

damsche stadsbestuur een subsidie, die door het vertrek van een collega was vrijgekomen. Er is echter ook een tweede liefhebber, waarom de Vroedschap besluit, aan ieder van hen de helft van het beschikbaar gekomen bedrag te geven. Het orgineeel rekest van Magito, waaruit blijkt, dat hij sinds 1713 vioolles gaf aan de jeugd en andere liefhebbers, is nog bewaard; de beschikking door de Rotterdamsche Vroedschap er 15 Sept 1721 opgenomen, bevat aardige bijzonderheden, waarom ik ze hier in haar geheel laat volgen :

„Is gehoord het rapport van de Heeren Burgemeesteren en verdere Gecommitteerden hebbende ingevolge en tot voldoeninge van de Resolutie Commissoriaal van den 26^{en} Augusty laestleden, geëxamineert de respectieve Requesten van Baerthout Hendrik Cromnou en Johannis Alexis Magito, musijckmeesters wonende binnen dese stad, daartoe tenderende, dat sij supplianten mogten werden gebeneficeerten gegratificeert met het vacerende Pensioen van twee hondert gls jaarlijkcx, waermede Johannes Quikkelenburg, dewelke sedert eenigen tijd dese stad met der woon heeft verlaten en naar Engeland is vertrocken, volgens Resolutie van den 7^{en} Januarij 1716, is begunstigt geweest.

Waerop gedelibereert en gehoord sijnde het favorabel rapport van de bequaemheyd in de musijckkonst, mitsgaders goede conduites van de voorschreven beyde supplianten, Is goed gevonden en verstaen, dat het voorschreven Pensioen van tweehondert guldens 's jaers sal werden verdeelt en aan ijder van de voorschreven supplianten daarvan bij provisie en tot wederzeggens toe geacordeert en toegelegt gelijk aen deselve geacordeert en toegelegt werd bij desen de helfte, ter somma van een hondert guldens jaerlijkcx, ingangh nemende met den eersten dagh van dese loopende maend, te betaelen uyt het fonds van de Recognitien op de ampten staende, en dat daarvan op den blaffaert sal werden aentekeninge gehouden.

En is wijders geresolveert, dat hiertegens de Pensioenen bij resolutie van den 23 April 1715 geacordeert aen Jean Garaudin, schermmeester, van hondert gulden en Phillippe du Pree, sangmeester, van een hondert vijftig guldens 's jaers met het overlijden van een yder van deselve respectivelyck sullen comen te cessen, en gehouden werden te sijn gemortificeert, bij sooverre deselve Pensioenen niet al eerder om reden, door de Heeren Burgemees-

teren uyt kragte van de generaele Resolutie en Authorisatie van den voorschreven 23 April 1715 sijn gediscinueert geworden" ¹⁾).

Later, na den dood van Baerthout Cromnoux in November 1724, kreeg Magito ook diens aandeel, zoodat hij in 1725 in het genot was van het volle pensioen van 200 gulden. Niettegenstaande in de resolutie van de Vroedschap uitdrukkelijk bepaald wordt, dat het bedrag op den blaffert zal worden verantwoord, is het mij niet mogen gelukken, uit te vorschen, hoe lang Magito deze toelage genoten heeft ²⁾).

Spoedig daarna verandert hij van werkring, want reeds in 1726 koopt hij een tent en spel en gaat zich geheel aan het kunstmakersberoep wijden ³⁾. Daar zijn tent gemaakt werd door een Franeker timmerman, lag het voor de hand om in die plaats een vroeger verblijf van hem te veronderstellen. Navraag op de secretarie aldaar gedaan, had evenwel geen resultaat ⁴⁾. De Itali-aansche vertooning, zooals „Monsieur" Magito zijn spel noemde, kan een groot succes geweest zijn, maar voor ons blijft het in de verborgenheid, evenals trouwens zijn geheele verder bestaan zelf. Hij en zijn vrouw verdwijnen na 1734 spoorloos uit Rotterdam.

Van hunne kinderen woonde Alexius van 1740—1752 te Rotterdam in de Schavensteeg, terwijl Petrus, een van de tweelingen, soms ook Petrus Alexis genoemd, in 1755 metterwoon naar Delft trok ⁵⁾, doch 28 Januari 1759 voor Burgemeesteren van Rotterdam trouwde met Maria Philippo. Uit dat huwelijk werd in 1766 een zoon geboren, die 22 Juli naar den grootvader Joannes genoemd werd. Een tweede zoon Reinier werd 15 Aug. 1770 ten doop gehouden. Of er tusschen 1759 en 1766 geen kinderen uit dit huwelijk geboren zijn, wellicht te Delft, is mij niet bekend.

Een paar jaar vroeger, in 1757, was te Amsterdam een Petrus Magito geboren uit het huwelijk van Petrus en Antonet Basteron, 5 Juni van dat jaar werd hij in de katholieke kerk 't Boompje gedoopt. Het is hoogstwaarschijnlijk deze Petrus, die 14 April 1782

1) Resolutien van de Vroedschap der stad Rotterdam. 15 Sept. 1721.

2) Resol. van de Vroedschap van 9 Juli (fol. 26) en 13 Aug. (fol. 43 vo) 1725.

3) Protocol van notaris D. d'Olyslager Deel 18, akte 44, 14 Maart 1727.

4) Op latere connecties van de familie Magito met Franeker wijst ook de trouwakte van Katharina Alexis Magito (22 Oct. 1758 Den Haag Stadstrouw), die vermeldt, dat de bruid te Franeker geboren was en woonde.

5) Gifteboek 18 Juni 1740 en 14 Maart 1752 en akten van indenniteit 11 Juni 1755.

met consent van zijn vader Pieter Magito in Cool trouwde met Alida van der Linden ¹⁾. De voltrekking van het huwelijk geschiedde pro deo.

Uit dat huwelijk werd in 1783 een dochter Margaretha Cornelia en in 1785 een zoon Petrus geboren, bij wiens doop op 14 Dec. Petrus Magito en Elizabeth van Kempen ²⁾, de grootmoeder van moederszijde, als peter en meter fungeerden. Een tweede zoon Joannes Thomas volgt dan nog in 1787. Het huwelijk werd 24 Januari 1792 door echtscheiding ontbonden.

Van hunne kinderen stierf Joannes Thomas reeds in Februari 1788; de overblijvende Petrus trouwde 31 Maart 1805 voor Burgemeesteren van Rotterdam met Jacomine van der Plas. Het koorddansers- en spullebaasberoep, dat zijn vader nog uitoefende, schijnt hij evenwel vaarwel gezegd te hebben. In het Rotterdamsche adresboek van 1817—1820 komt een P. Magito als beeldhouwer voor, terwijl ook de later en thans nog te Rotterdam levende Magito's, van wie mij trouwens niet bekend is of zij aan de artiesten-familie verwant zijn, geheel andere beroepen uitoefenen.

Pieter Magito senior, het meest beroemde lid der familie, is in 1708 in Den Haag geboren. Dit staat gedrukt onder het portret, dat Jelgerhuis in 1790, op 82-jarigen leeftijd dus, van hem graveerde, met het onderschrift:

SR. PIETER MAGITO,

VERMAARD HOLLANDSCH KOORD-DANSSER
GEBORE IN S' HAGE 1708.

Hij die verwonderlijk, zijn lichaam draaide en wrong,
Oud Twee en Tachtig jaar, nog op de koorde sprong
Met Vaandel, Klomp en Schaats; die in zijn Trommel Slag
Vol kunst, geen weederga in gansch Europa zag:
Die matig leefde Grijs van kruin dien roem geniet:
Is Magito wiens beeld men in dees' Prent beziet.

Hij zou dan zeer goed een zoon kunnen zijn van Joannes Alexius

1) In de trouwakte wordt Amsterdam als zijn geboorteplaats genoemd.

2) Zie Doodregister van Cool 28 Maart 1781.

Magito en Huybertje Ariens van Hasselt, die van 1710 af te Rotterdam kinderen lieten doopen. Ongelukkig echter is niet opgespoord kunnen worden, wanneer en waar Joannes Magito en Huybertje getrouwd zijn, terwijl, in spijt van serieuze nasporingen ten gemeente-archieve van 's Gravenhage op mijn verzoek in het werk gesteld, ook de doop van Pieter daar niet is aangetroffen. Ook rijst de vraag, naar wien Pieter als oudste zoon dan toch wel genoemd is, niet naar — zooals toch gebruikelijk was — één zijner grootvaders, noch naar dien van vaders- noch naar dien van moederszijde. Even komt dan het denkbeeld van een mystificatie bij ons op. Een 82-jarige grijsaard, die nog op het slappe koord springt! Is dat niet wat al te kras? En dan doorflitst ons de gedachte, hoe wonderlijk vele kunstenaars soms met hun leeftijden omspringen. Het is meer voorgekomen en komt nog voor dat artiesten, al naar dat de phenominaliteit van hunne prestaties er grooter door scheen, aanmerkelijk ouder of jonger dan zij werkelijk waren, werden aangediend.

Een enkel oogenblik bedenken we ook, dat de ouders toch wel ietwat zonderling doen, om, als zij in 1734 verrast worden door de geboorte van tweelingen, dezen Petrus en Paulus te noemen. Wanneer de geboortedag nog op Petrus en Paulus (29 Juni) gevallen was, maar nu de tweelingen in September het levenslicht zagen en reeds een broer Pieter hadden, is het toch wel vreemd om een van hen nog weer met denzelfden naam te doopen. Doch nog vreemder zou het zijn, als de beroemde Pieter een der tweelingen was en dus in 1790, toen Jelgerhuis hem als een zoogenaamd 82-jarig grijsaard schilderde, nog slechts 56 jaar geweest zou zijn. Dan zou ook de schilder, door zijn model oudere trekken te verleenen, tot de misleiding bijgedragen hebben. En dat is toch wel buitengesloten.

Wij nemen dus aan, dat Pieter werkelijk in 1708 te 's Gravenhage geboren is en zijn ouders Jan Alexis Magito en Huybertje Ariens waren. Toen zijn vader in 1726 het kermis spel kocht, was Pieter een jongeling van 16 jaar en zal hij alle gelegenheid gehad hebben om zich in zijn kunst te bekwamen. Hij is dan getrouwd met Antonet Basteron, terwijl van zijn kinderen ons alleen zijn zoon en opvolger, de in 1757 geboren Petrus, bekend is. In 1770 woonde hij te Rotterdam, in 1782 waarschijnlijk in Cool aan den Binnenweg.

Hij trad vooral te Amsterdam en te Rotterdam op¹⁾. Omstreeks 1770 wordt in eerstgenoemde plaats een pamflet aan hem opgedragen in de volgende bewoordingen: „Opdragt aan het onsterfelijk wonder van de Amsterdamsche Botermarkt, de luchtige, vrolijke en in 't Portuurmaken en Koordansen uitgeleerde Sr. Magito”. Ook later nog, van 1780—1784, schittert zijn kermis-troep daar als die „van den beroemden Petro Magito” en in de Amsterdamsche Courant in een der nummers van November 1790 wordt geannonceerd, dat de 83-jarige Magito op zijn ouden dag nog eens, op de koord dansende, zijn viool zal laten hooren²⁾. Tot zelfs in het begin van de 19de eeuw leeft zijn naam daar voort, daar toen de verrichtingen van L. Kinsbergen in de hoogere rijkunst vertoond werden in de tent van den ouden heer Magito³⁾.

Te Rotterdam gaf hij zijn voorstellingen, hetzij buiten de vest, aan den Schiedamschesingel, hetzij op de Nieuwe Markt. In 1785 werd in de Rotterdamsche Courant van Dinsdag 23 Augustus geadverteerd, „dat met permissie de Nieuwe Fransche Troep van Pieter Magito, Maandag den 29 dezer, het Toneel zal openen op de Bleekerij „Pas Buyten buiten de Binnenwegsche Poort te Rotterdam” en in het nummer van 28 Augustus 1790 kan men lezen, „dat voor deze kermis op de Nieuwe Markt in de Tent van de Heer Pieter Magito, de groote Troep van Koordedansers en Springers, hun Toneel zullen openen met de generale Konsten en Exercitien op Maandag den 30 Augustus”.

Maar ook buiten Holland, zelfs over de grenzen van de Republiek der Vereenigde Provinciën trad hij op. Te Emden, in Oost-Friesland vond hij blijkbaar zooveel bijval, dat het stadsbestuur ('tCollege der veertigen) hem een zilveren penning vereerde, dien het placht uit te reiken aan personen, welke zich jegens de stad verdienstelijk hadden gemaakt. In 1770, toen te Rotterdam op al zijn hebben en houden beslag was gelegd, vinden wij op den inventaris dezen penning vermeld⁴⁾.

1) G. van Rijn (Rott. Jaarboekje 1894 blz. 268) beweert, dat Pieter Magito te Rotterdam pas in 1757 voor het eerst is opgetreden, doch hij zegt er niet bij, hoe hij aan die wetenschap komt. Mij lijkt dit onjuist.

2) Noord en Zuid 1904 blz. 527. De heer J. G. Frederiks zegt, dat dit dezelfde Magito is als die, van wien in De Spiegel der Vaderlandsche kooplieden gesproken wordt.

3) Idem blz. 528.

4) Hij wordt daar beschreven als volgt: „een zilveren penning, verbeeldende aan

Ook in andere opzichten is deze lijst van in beslag genomen goederen merkwaardig. Zij geeft ons behalve van Magito's geldbezit, zeventien enkele Louis d'or en eenige zilveren guldens, een opsomming van zijn geheele uitrusting en een vrij minutieuse beschrijving van zijn artiestenkostuum. Opgenoemd worden: „een blauwe rok, een roode broek en camisoal springerskleeren, een paar blauwe handschoenen, een wolle muts, een lap tot een camisoal en voering, twee manshemden, vier paar kousen, een springersmuts en drie neusdoeken”, die, met eenig gereedschap tot het componeeren van vuurwerken, alle bewaard worden in een koffertje met zijn initialen P. M. gemerkt.

Na 1790 vernemen wij niets meer van den beroemden man. Waar en wanneer hij gestorven is, blijft in het duister. Als zijn opvolger treedt op zijn zoon Pieter, die, zooals uit een latere akte blijkt, met een compagnon samenwerkt. Het huwelijk van dezen Pieter was blijkbaar niet gelukkig. In 1792 dient hij met zijn vrouw Alida van der Linden bij Schout en Schepenen van Cool een rekest tot scheiding van tafel en bed in. De echtgenooten verklaren daarin, dat tusschen hen vele verwijderingen en oneenigheden zijn ontstaan, waardoor verdere samenleving niet alleen ondragelijk, maar langer genoegzaam onmogelijk was, waarom zij, „het ruineuse van zoodanig een cohabitatie” inziende, te rade zijn geworden, van elkander te gaan. Hun verzoek wordt ingewilligd en wel op de volgende voorwaarden: De inboedel zal blijven aan de vrouw, de kast met boeken aan den man, het zoontje zal bij dezen blijven, het dochttertje bij de moeder.

Het rekest van het echtpaar zelf geeft nog allerlei bijzonderheden over het métier. Zij vragen aan het bestuur van Cool, „dat de drie tenten en de schuit behoorende tot de affaire, welke door den suppliant werd geëxerceert en welke werden gebruikt op de respectieve kermissen om daarmede vertooningen te doen, benevens de goederen, daartoe specteerende, tusschen de supplianten zullen zijn en blijven in het gemeen en dat de winsten welke

d'eene zijde de stad Embden aan de rivierkant, met den arend daarboven vliegende, aan d'andere zij, twee handen houdende een gekroonde scepter”. Deze beschrijving is volgens vriendelijke mededeeling van den directeur van het Koninklijk Penningkabinet in Den Haag, den heer A. O. van Kerkwijk, in alle opzichten juist. Genoemde heer voegde er nog aan toe, dat op de keerzijde boven den naam van den stempelsnijder B. C. van Calker (een Hollander), het jaartal ingesneden werd, wanneer de penning werd uitgereikt.

daarmede onder wat benaming zulks ook zouden mogen zijn, zullen worden geprofitteert en genoten door den suppliant voor de eene helft en door de suppliant voor de andere helft, dog zal den suppliant benevens dengene, met dewelke hij ten aanzien van de voorzegde tenten en het emploi van dien een compagnieschap heeft van de voorzegde tenten en hetgeene daar toe behoort, de directie hebben.

Voords, dat het kussen- en plaatsgeld alleenlijk zal werden genoten door de suppliant Alida van der Linden. En dat daartegen het werkgeld van den suppliant door hem alleen zal werden genoten, ten ware de voorzegde tenten niet werkzaam mogten zijn en dus dat daardoor geen winsten mogten werden gedaan, in welk geval den suppliant gehouden zal zijn de helft van het voorzegde werkgeld aan de suppliant uit te keeren".

Zooals gezegd werd hun verzoek ingewilligd en sinds dien verdwijnt ook deze Magito weer spoorloos uit onzen gezichtskring. De spelleiding schijnt dan te zijn overgenomen door een tante van hem. Immers eenige jaren later, in 1796 annonceert een prachtige kermisprent ¹⁾ het volgende:

„Met Permissie. Alhier is gearriveerd de groote Troep Koorde-
dancers van de Burgeres Magito, zuster van de Oude Magito,
en Comp. met een Troep Americaansche Paarderijders, welks
weerga nooit in Holland vertoond is; dezelve zullen haar Toneel
openen op Woensdag den 13 July 1796. Deze dubbelde Troep
is sterk 22 Personen, zoowel van koordedancers als springers,
grondancers en paarderijders; het Toneel zal met de koorde-
dancers beginnen.

1. Den Burger Louis zal de kleine Pas doen. 2. De Burgeres
Malaga zal de Minuet met dubbelde bewegingen verrichten.
3. De Burgeres Richer maakt zulke stukken, dewelke onmogelijk
zijn te beschrijven. 4. De Burger Angelus, eerste Koordedanser
uit Europa, zal op het koort de Hornpijp dansen met veel Chan-
gementen en Passen. Deze kunstenaar zal veele Exercitien op de
koort verrigten met en zonder stok, hij flatteerd zig de Aan-
schouwers te zullen diverteeren door zijn talenten.

Om het koort te sluiten, zal men zien het dubbelde koort, door

1) Atlas van Stolk, verworven op auctie Frederik Muller Mei 1912, nr. 1221. In den auctie-catalogus afgebeeld op plaat 41. De heer C. van Ommeren had de vriendelijkheid mij hierop attent te maken.

twee koorden boven malkander; door de Famielje van de Burger Richer zal het bovenste koord gedraagen worden, en door de twee onderste Dansers die op het koord zullen danssen, een derde Danser zal op de tweede koord de groote sprong doen onder het danssen”.

En dan komen de springers ten tooneele, die ook met de noodige bravoure worden aangekondigd.

Het spel zal eindigen met een Italiaansch vuurwerk. De prijzen der plaatsen zijn: Eerste rang $f2:-$. Tweede rang $f1:4$. Derde rang $f0:12$ en staanplaatsen $f0:0:3$.

„De Vertoonplaats is in de Groote Tent van Magito, alwaar de Billetten van het Paardenspel voorhangen”.

Tot mijn spijt is het mij niet gelukt uit te vorschen, van welke plaats de inwoners het geluk gesmaakt hebben, om al deze heerlijkheden te zien. Ook verder is van deze spelleidster, waarschijnlijk Elisabeth Magito, de jongste zuster van den grooten man, geboren in 1730, mij niets bekend. Evenals haar voorgangers, verdwijnt ook zij weder uit Rotterdam, zonder eenig spoor na te laten.

Dit is wel een kenmerk der Rotterdamsche Magito's, dat zij allen gemeen hebben; zij worden veelal te Rotterdam geboren, zij trouwen er, zij krijgen er kinderen, zij echtscheiden er zelfs, maar sterven doen zij er niet. Behalve nu en dan een kind (1732 en 1788), dat nog geen gelegenheid had gehad, zich als artiest te ontpoppen, is er te Rotterdam en Cool geen enkel lid der koorddansersfamilie gestorven. Zouden zij met alle groote kunstenaars de onsterfelijkheid gemeen hebben?

Hun kunst was sinds eeuwen in Holland een der grootste kermisattracties. Zij werd zoowel door vreemdelingen als door Hollanders zelf druk beoefend. Vrijwel gelijktijdig met de Engelsche koordedansers, die in het midden van de 17de eeuw en later op de kermissen hun kunsten vertoonden, trad een kleinzoon van Piet Hein als hun concurrent op ¹⁾. Later, omstreeks 1800, kwamen hier meermalen Fransche koorddansers.

Terwijl vooral in Zeeuwsche plaatsen, doch ook op het platte-

1) Kleijn Geschiedenis van Delfshaven blz. 438. Rott. Jaarb. I. De Roever, Uit onze oude Amstelstad. Derde bundel blz. 129. Op een Paaschprent van 25 Maart 1731, in het Rotterdamsche Archief, komt een grappige voorstelling van twee potsierlijke gekleede koorddansers voor.

Mafston de Baas van 't Spel

Ik ben de eerit^e op de Koord,

Wagtmy n Vriend ik volgevoort.

MAGITO EN ZIJN TROEP. NAAR EEN KINDERPRENT (FRAGMENT)

ROTTERDAMSCHÉ-KERMISTEGEL

land van Holland, de koorddansers en marionetten of andere spellen en vertooningen met allerlei minderwaardige kermisklanten, houders van loterijkramen en bedelaars, van de kermissen geweerd werden¹⁾, vonden zij te Rotterdam altijd een vriendelijk onthaal. En als de prinsen en prinsessen van Oranje of vreemde vorstelijke personen hier de kermis bezochten, hetgeen herhaaldelijk plaats vond, was een van hun eerste gangen steeds naar de van ouds bekende en bijzonder gerenommeerde tent der Magito's.

Zoo populair waren deze artiesten en vooral de groote Pieter Magito Senior te Rotterdam, dat in een bekende Rotterdamsche familie een der oudste leden, omdat zijn uiterlijk zooveel op dat vanden koorddanser leek, spottenderwijze, geregeld Oom Magito genoemd werd.

Een ander bewijs van zijn populariteit is de tegel, waarvan hier een afbeelding bijgevoegd is. Twee leden van den troep in hun eigenaardig kostuum met de springersmutsen op marcheeren naar de tent, waar de Magitovlag uithangt. Wellicht hebben zij den toeschouwers een voorproefje gegeven van hetgeen in de tent te genieten zal zijn. Dat Magito zelf dezen fraaien reclame-tegel bedacht heeft, is moeilijk aan te nemen; hij zal wel zijn ontstaan te danken hebben aan het goede handelsinzicht van een Rotterdamsch tegelbakker (Aelmis?), die voor zijn bedrijf uit de overgroote bekendheid van Magito en zijn troep munt wist te slaan.

1) Rott. Courant 9, 11, 13 Aug. 1757 en 31 Aug. 1790.